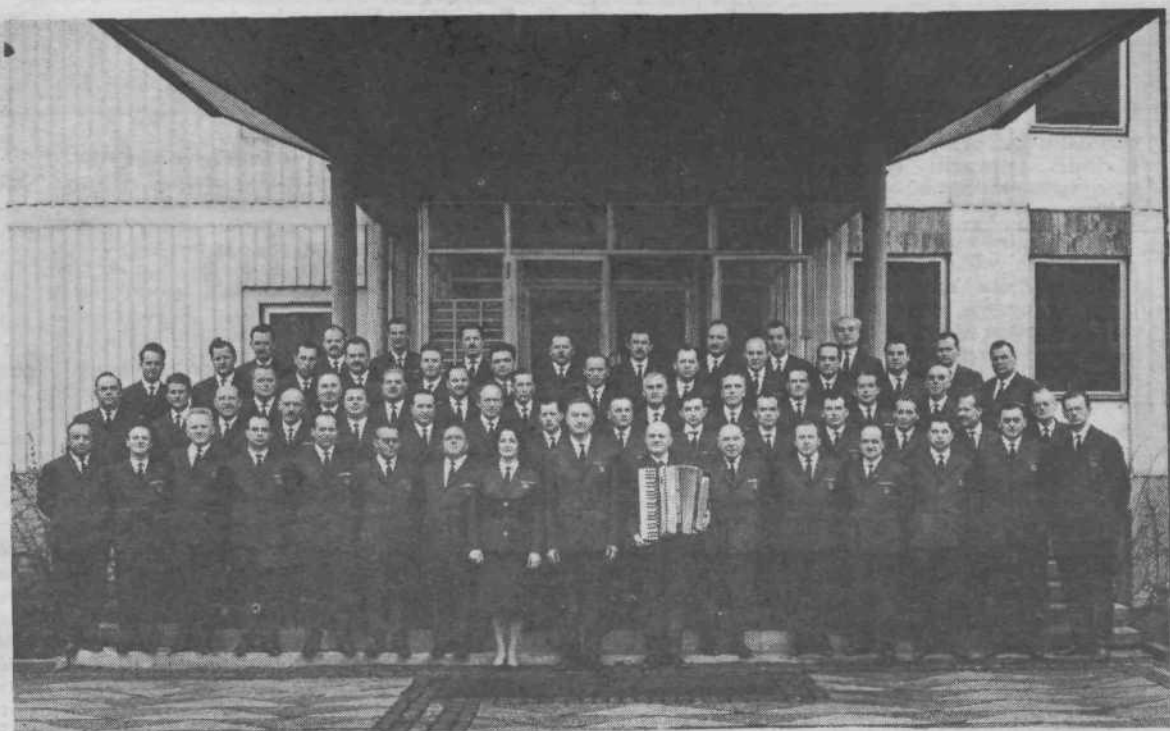

POJTE Z NAMI

Partizanski pevski zbor Ljubljana

Ustanovljen: 20. aprila 1944 v vasi Planina na pobočju Kočevskega Roga.
Ustanovitelj: Propagandni oddelek Glavnega štaba NOV in PO Slovenije.
Prvi pevovodja: prof. Karol Pahor, partizanski skladatelj.
Število pevcev med NOB: 17–35.
Danes vodi zbor: prof. Radovan Gobec, partizanski skladatelj.
Častni predsednik zbora: Edvard Kardelj.
Častni člani zbora: Fr. Krese-Čoban, Karol Pahor, Janko Rudolf, Pavel Šivic in John Denvier-Frenk.

Partizanski pevski zbor Ljubljana je bil ustanovljen v najtežjih dneh zgodovine slovenskega naroda, med narodnoosvobodilno borbo. V tistih usodnih dneh je partizanska borbeni pesem bodrila borce na položajih, vzbujala upanje ranjenecem v bolnišnicah in dvigala narodov upor. S pesmijo in vriski so borci proslavljali zmage nad sovražnikom in se žalostni poslavljali od svojih padlih soborcev.

Propagandni oddelek Glavnega štaba NOV in PO Slovenije je poslal sredi aprila 1944 prof. Karla Pahorja v pokretno bolnišnico, ki je bila pri vasi Planina na pobočju Kočevskega Roga, z nalogo, da bi izmed ranjenih borcev in invalidov, nesposobnih za borbo, izbral sposobne pevce in ustanovil pevski zbor. Dirigent je pohitel in 20. aprila 1944 je bilo zbranih prvih 17 pevcev na Planini, kjer so začeli zagnano vaditi. Pevske vaje so bile dvakrat dnevno. Pevovodja K. Pahor je poleg vsestranske vzgoje novih pevcev napisal še večje število borbenih pesmi, ki so postale stalne spremljevalke pevcev, in to: Na juriš, Nov cvet, Komandant Stane, Pozdravi in druge. Po enomesečnem trdem delu so se pevci spustili v Semič, kjer so 21. maja 1944, na spominski svečanosti ob obletnici smrti Toneta Tomšiča in vseh padlih v NOB, zapeli deset borbenih pesmi. To je bil prvi večji javni nastop pevcev. Dvorana je bila prepolna, pevci pa navdušeno sprejeti. Pokojni Slavko Repe, politični komisar zbora, je napisal v svoj dnevnik: »Prvi naš nastop je bil dober, predvsem v zadoščenje tovarišu dirigentu in vsem, ki so zbor obudili v življenje.« Novica o pojočih borcih se je hitro razširila po vsem osvobojenem ozemlju. In pevci so prepevali, Belo Krajino so prečkali podolgem in počez, pešali so, težje ranjence pa so vozili z lojtrniki od koncerta do koncerta. Prepevali so borcem na položajih, ranjenecem v bolnišnicah, vojaškim misijam pri Glavnem štabu, Radiu Osvobodilne fronte v Črnomlju in junaškemu prebivalstvu.

21. marca 1945 so pevci po nalogu Propagandnega oddelka Glavnega štaba odleteli na večdnevno turnejo v Italijo, kjer so obiskali naše in zavezniške ranjence, vojaške in vojaške misije. Tudi v Italiji je naša borbeni pesem doživela navdušen sprejem. V domovino so se vrnili nekaj dni pred zmagovitim koncem NOB. V Ljubljano so se vrnili 9. maja 1945 in že 10.

maja zapeli v radiu Svobodna Slovenija. 11. junija 1945 so bili pevci demobilizirani, razšli so se, vendar le za krajši čas. V času NOB so imeli 123 koncertov. Na pobudo Glavnega odbora ZVVI Slovenije so se pevci 1947, leta ponovno zbrali in pod vodstvom Pavla Šivica in pomoči Janeza Kuharja, partizanskega skladatelja, začeli delovati pod imenom Partizanski invalidski pevski zbor. Zboru so se pridružili novi pevci, tako da je štel obnovljeni zbor od 60–70 pevcev. Od 1953, leta dalje vodi zbor prof. Radovan Gobec. Zbor posveča največjo pozornost širjenju partizanske in umetne partizanske pesmi med ljudmi. Ogrodje zbora še vedno tvorijo borci in aktivisti, trudijo pa se, da bi v svoje vrste pritegnili čimveč mladih sposobnih pevcev in tako dosegli, da bi zbor nemoteno nadaljeval svoje poslanstvo. Od 1973 leta dalje se zbor imenuje Partizanski pevski zbor Ljubljana, da bi tako lahko vključil v svoje vrste tudi mlajše, ki niso doživeli strahot med NOB. Zbor deluje na amaterskih načelih, prekrizal je vso našo ožjo domovino, večkrat je ponesel našo borbeno pesem v sosednje republike, kjer je sodeloval pri večjih proslavah, prepeval je pri sprejemih tujih državnikov. Zbor je bil večkrat povabljen v druge evropske države. Gostoval je večkrat v Avstriji, v Bolgariji, večkrat v Italiji, kjer je ob tednu festivala lista »Unita« v Milano prepeval pred 200.000 glavo množico, dvakrat na Madžarskem, dvakrat na Nizozemskem, na Poljskem, Romuniji in Vzhodni Nemčiji. Na teh gostovanjih so pevci seznanili poslušalce z našo NOB, bili pa so vedno tudi glasniki borstva med narodi. Na vseh koncertih so poslušalcem zapeli njihovo borbeno pesem v njihovem jeziku.

Delovanje zbora omogočajo Glavni odbor ZVVI Slovenije, Glavni odbor ZB Slovenije in ZKPO Ljubljana. Vseskozi pa

hromi delo v zboru pomanjkanje prostorov za vadbo. Te težave so postale zelo kritične zadnji dve leti, kar je resna ovira za nadaljnjo kvaliteto zborovo rast in vključevanje novih pevcev. Upamo pa, da bodo težave s pomočjo Mestne skupščine Ljubljana in ZKPO Ljubljana prebrodili in se v novembru letos vselili v nove prostore v Mestnem domu.

Zboru je občinska skupščina občine Črnomelj podelila domicil 23. aprila 1969, mestna skupščina Ljubljana pa 28. marca 1974.

Za svoje delo je zbor prejel več odlikovanj in pohval; tako je zbor odlikoval maršal Tito, ki je bil tudi pokrovitelj proslave ob 25-letnici zbora, z »Redom zasluge za narod z zlato zvezdo« in »Redom bratstva in enotnosti z zlatim vencem«. Zbor je prejel Prešernovo nagrado, Gallusovo zlato značko, odlikovanje Svobod I. stopnje, Nagrado zveznega odbora ZZB NOV Jugoslavije, Plaketo zveznega odbora ZZBNOV Jugoslavije, Oktobrsko plaketo Vrnjačke banje in priznanje društva Partizan Ljubljana-Tabor.

Doslej je zbor posnel 14 gramofonskih plošč s partizanskimi borbenimi pesmimi in sodeloval pri snemanju 3 filmov. Zbor tesno sodeluje z godbo Ljudske milice.

Od ustanovitve dalje je v zboru prepevalo 206 pevcev.

Starejši pevci pričakujejo, da se jim bodo pri vselitvi v nove prostore v Mestnem domu priključili tudi novi mlajši pevci, ki bi izboljšali glasovni in številčni sestav zbora in tako bistveno pripomogli k hitrejši, kvalitetnejši rasti zbora. Pevske vaje so vsak ponedeljek in četrtek od 18.00–19.45 ure.

JOŽE MIHEVC

Sedež dopisništva:

dogovori

Prešernova 26, p. p. 191
 61000 Ljubljana
 Telefoni: 312-634
 315-784

Uspel koncert pevskih zborov iz Centra

18. novembra je bila, kot zadnja v vrsti, revija pevskih zborov iz občine Centra, ki je bila, poleg Titovim in partijskim jubilejem, posvečena tudi stoletnici skladatelja Emila Adamiča.

Kevija sama ni imela tekmovalnega karakterja, vendar so si poslušalci sami razporedili zборе po svojih vidikih. Seveda je uspeh zbora odvisen od mnogih pogojev: prostori, delovni čas, dirigent. Toda, naj so pogoji in uspehi njih delovanja taki ali drugačni, opravlja vsak po svoje dragoceno kulturno poslanstvo.

Pa si jih oglejmo pobliže in ocenimo uspeh nastopajočih:
Pevski zbor »Metalka«: (zborovodja France Pergar) je po svoji številčnosti in resnosti pri delu na dobri poti, da postane enak drugim zborom iste kategorije.

Pevski zbor »Ljubljanska banka«: uspešen nastop zbora, vendar še niso izkoristili vseh možnosti, saj je v številnih bankah še toliko mladih deklet in fantov, ki bi z veseljem sodelovali v zboru.

Pevski zbor »Grafika«: zelo soliden zbor z odličnim dirigentom.

Studentski oktet: umetniški vodja je Uroš Lajovic, je odlično zapel.

Pevski zbor »Ivan Cankar«: zahteven spored so izvedli strumno in čisto. Ta zbor upokojuje vodi Mavricij Slatnar.

Pevski zbor »Poštar« (zborovodja Anton Vračko): nivo tega zbora je dobro znan, toda nujno bi bilo treba ta zbor pomladiti.

Učiteljski pevski zbor (zborovodja Branko Rajšter): njihovo kvaliteto petje ni neznano, bili pa so nekoč številnejši; znane so nam tudi njihove težave.

Partizanski pevski zbor nas pod vodstvom Radovana Gobca vedno znova navdušuje: izreden zvok, odlično izvajanje.

Pevski zbor »Consortium musicum« (zborovodja Mirko Cuderman) nam vedno lepo zapoje.

Slovenski oktet – še vedno neprecenljiv po stvaritvah. Posebno udarna je bila Simonitijeva »Buskelce«.

APZ »Tone Tomšič« nas vedno s čim presenetli. Tokrat z Ježevim »Regratom« in »Rožmarinom«. Vodi ga Bogdan Fuerst.

Pevski zbor »Glasbena matica«: tudi tu manjka mladine. Pohvaliti je treba, da so za nastop izbrali kar tri Adamičeve. Zborovodja je Mirko Cuderman.

Ob koncu pa še nasvet prirediteljem: vrstni red nastopajočih? Bolj primerno bi bilo koncert začeti s šibkejšimi zbori!

Ernest Švara

NA ODRU DRAME SNG

Dober začetek

V petek, 21. septembra, se je z uprizoritvijo Shakespearovih tragedij »Timoti Atenski« v režiji Zvoneta Šedlbauerja pričela letošnja gledališka sezona v ljubljanski Drami

V glavni vlogi smo lahko videli Danila Benedičiča, njemu ob strani pa stoji celotni moški ansambel Drame. Enostavna, a izredno efektivna scena je delo Nika Matula, enako lahko rečemo za kostume, ki jih je izdelala Alenka Bartlova.

Timoti Atenski je tekst, ki je redko uprizorjen, predvsem zato, ker je njegov koncept na prvi pogled zelo banalen. Celotno zgodbo bi lahko razdelili na tri dele. Timoti, bogat plemenit Atenec razdaja svoje bogastvo – vsi ga spoštujejo in vsi ga ljubijo in hvalijo. V trenutku, ko je bogastva konec, se mora Timoti sprijazniti s kruto resnico – vsi ga zapustijo, saj od njega ničesar več ne morejo pričakovati. V tretjem delu se srečamo s Timotijem samotarjem, ljudomrznikom, sovražnikom slehernega človeka in niti njegovo na novo pridobljeno bogastvo, ki mu ponovno odpre vrata Aten, ne omili njegovega sovraštva. Nasprotno, celo stopnjuje ga. Bene-

dičičeva igra v tem zadnjem delu doseže svoj višek.

Tragedija Timotija Atenskega je torej tragedija človeka, ki na lepem ugotovi, da je ljubljen in spoštovan, ker je bogat in ne obratno.

Režiser Zvone Šedlbauer pa vidi za to osnovno zgodbo skrit še neki globlji pomen: »Celoten tekst močno aludira na sodobnost, na etično, moralno, politično in splošno stanje sveta v katerem živimo«.

To delo je prikaz epikurejske družbe, katere predstavniki skrbijo le za svoje »polne želodce in žepe«, obenem pa popolnoma pozabijo »hraniti« demokracijo, ki je edina omogočila to njihovo brezskrbnost. To delo je upodobitev demokracije, ki se ni več sposobna obdržati, zato propade in na njeno mesto pride vojska, vojaška diktatura. Ta sicer zagotovi red in mir, a to sta red in mir nad katerima nenehno visi grožnja meča.

Vesna Vlajki

